

דאליזזר

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (כט)

ההפטרה: "ויקרבו ימיו" (מלכים א, ב)

יג' טבת תשפ"ג 1457 (שנה כח')

פרשת ויזי

"ויזי יעקב" (בז, כז)

יש לפרש בדרך רמז: אם אדם רוצה לחיות חיים טובים ומאושרים, עליו להתנהג בענווה עם כולם, ובפרט עם אשתו, ואז יהיה נאהב על הכל וחיוו יהיו מאושרים ושלווים.

וזה שאמר הכתוב: "ויחיה" – הרוצה לחיות חיים טובים, "יעקב" – יעשה עצמו בחינת עקב היינו שיאחו במידת הוויתור וההבלגה ולא יהיה ה"צודק" שאומר את המילה האחרונה.

"וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן

לי האלוקים בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם" (בז, כז-כח)

ביקש יעקב לברך את בניו של יוסף ונסתלקה ממנו השכינה, "ויאמר מי אלה" – מהיכן יצאו אלו שאינם ראויים לברכה. השיבו: "בני הם אשר נתן לי האלוקים בזה" – והראה לאביו שטר אירוסין ושטר כתובה והתפלל יוסף להקב"ה שתשרה על אביו שכינה ונחה עליו רוח הקודש.

וכן הראה לו את לוחית הזהב שהיתה על צווארה של אשתו שכתוב עליה בלשון הקודש: "מי שייקח בתה של דינה ידבק בזרעו של יעקב". ויאמר יעקב: "קחם נא אלי ואברכם" – שכשרים הם וראויים לברכה כרגע ולא מסתכלים על אלו לעתידים לצאת מהם.

"...וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם איש כברכתו ברך אותם" (בז, כח)

ושואלים מה זה "ויברך אותם איש אשר כברכתו ברך אותם", והלא רואים אנו שיעקב רק אפיין טיבו של כל אחד מהבנים על מעלותיו וחסרונותיו, אם כן היכן כאן הברכות?

אלא הברכה הגדולה ביותר לאדם היא שהוא מכיר את מעלותיו וחסרונותיו ובכך הוא ידע לנצלם לעשייה נכונה עבור בני ביתו והסובבים אותו.

המהפך! (הרב מרדכי רוט)

מעשה שהיה

היה זה לפני כחצי שנה, פגשתי יהודי יקר שסיפר לי: "אני נשוי זה חמש

שנים. והאמת, אני אומר לך מרדכי – נפשי ממש מרוסקת לרסיסים.

היו לי חיים לא קלים בימי ילדותי ונעוריי. הוריי היו מאוד נוקשים איתי, ותמיד הייתה לי התקווה שהנה יום אחד אני אתחתן ואז אהיה מאושר ושמח וכל הסבל שעברתי כל השנים יתמוגג וייעלם, אבל מחשבות ודמיונות לחוד ומציאות לחוד.

שלא תחשוב שיש לי אישה לא טובה, אלא פשוט אני רואה שהיא לא כ"כ שמחה איתי, אני מרגיש שהיא קצת מנותקת ממני ופחות משתפת אותי במה שעובר עליה. עושה רושם שהיא נמנעת מלטייל איתי. כל החלום שלי היה – שאני ואשתי נהיה ממש נפש אחת, נדבר ונשתף אחד את השני אבל זה לא קורה וזה כל כך קשה לי.

אושר לא נמדד כאשר אנו מקבלים את מה שרוצים אלא כשמרוצים ממה שאנחנו מקבלים

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 4:52-4:57 * סוף זמן ק"ש 8:42-8:44

יציאת ש"ר"ת: 5:55

יציאת שבת: 5:23

כניסת שבת: 4:32

אני באמת משתדל לעשות הכול בשבילה. קונה לה כל מה שהיא צריכה, עוזר מאוד בבית, מבשל, מטפל בילדים, אז למען השם במה אני טועה? במה אני לא בסדר?" דמעות זלגו מעיניו, "אני מוכן לעשות הכול, אבל מה יש לי עוד לעשות שלא עשיתי?!"

שוחחתי איתו על עברו הקשה, הוא סיפר לי גם קצת על עברה של אשתו ועל כך שהוריה התגרשו. ובעיקר שוחחתי איתו על מה הוא עושה לאשתו חוץ מעזרה, דאגה וקניות ושאר הדברים הסטנדרטיים.

האם הוא גם מחמיא לה? האם הוא מעודד אותה במילים טובות? והוא ענה שבקטע הזה הוא פחות טוב. הוא אומנם מתייחס יפה אבל הוא פחות טוב בדיבורים, הוא יותר טוב במעשים: לעזור, לקנות, לדאוג....

הסברתי לו שלכל אדם בעולם יש צרכים רגשיים שהוא זקוק להם: כבוד, אהבה, הכלה, הבנה. ישנם צרכים רגשיים שהאשה יותר צריכה אותם מאשר הגבר ולהיפך, ככה השם ברא אותנו! לדוגמא: דייג שרוצה לדוג, מה הוא שם בחכה שלו? כדי שהדג יגיע לחכה הוא ישים שם לחם כי זה מה שהדג רוצה. אבל אם תשים בחכה בשר וגם את הבשר הכי משובח בעולם, הדג לא יגיע לחכה - כי זה לא מה שהוא רוצה! הוא רוצה לחם ולא בשר!

גם בין גברים ונשים ישנם צרכים רגשיים שהם יותר דומיננטיים אצל כל אחד ואחת. לדוגמא: לאחד חשוב מאוד מחמאות ולשני חשוב שיתנו לו כבוד. זה לא אומר שהאדם שצריך יותר כבוד לא צריך מחמאות, אלא שרגש הכבוד שהוא רוצה לקבל הוא יותר נצרך לו מאשר מחמאות. אותו הדבר כלפי אשתך, אתה אומר לי שבגלל דבר קטן אשתך לא מספיק לה כל מה שאתה עושה, והתשובה היא שזה נכון כי זה כמו הדייג ששם חתיכת בשר במקום לחם. זה לא אומר שאשתך לא שמחה בכל מה שאתה מעניק לה והיא בוודאי מאוד מעריכה את זה, אבל "הרעב" שלה הוא למה שהיא צריכה ולא למה שאתה נותן לה... כמובן שאתה צריך להמשיך עם כל הדברים שאתה עושה לה, אבל אתה צריך הדרכה נכונה איך לספק את הצורך הרגשי של אשתך."

יש הרבה אנשים שסובלים מבעיות בשלום בית והם כל כך משתדלים ומנסים אבל הם לא מצליחים. והסיבה היא: בגלל שהם נותנים לבן הזוג שלהם את מה שהם רוצים ולא את מה שכן הזוג השני רוצה.

לכן תמיד אני ממליץ לברר טוב מה הצורך הכי חזק של בן הזוג שלך? מה הכי חשוב לו? מה מרגיע את נפשו? ובוזה להשקיע הכי הרבה כי זה מה שכן הזוג רוצה.

אבל לא תמיד זה קל כי לפעמים הדבר שכן הזוג הכי רוצה קשה לבן הזוג השני לעשות, בגלל כל מיני סיבות אם זה בגלל שזה לא האופי שלו, אם בגלל שהוא לא חונך כך, ואם בגלל אלף סיבות אחרות... ופה נכנסת עבודת המידות שהאדם צריך לעבוד על עצמו. או לפעמים ללכת להדרכה ולייעוץ איך אני מיישם את מה שכן הזוג שלי רוצה וצריך.

אני יכול להגיד לכם בוודאות שכאשר אתה נותן לבן הזוג שלך את מה שהוא צריך ולא מה שאתה רוצה לתת, בן הזוג השני נהפך לאדם המאושר ביותר וכתוצאה מזה הוא יחזיר לך עשרת מונים.

הצרכים של כל אחד ואחד נובעים מכל מיני סיבות - זה תלוי מה האדם עבר בימי ילדותו, סוג האופי שלו. יש מי שדורש יותר כבוד והערכה, לעומתו דורש האחר יותר מימוש עצמי.

אבל זה שווה הכול, כי אם בני הזוג עושים זאת אחד לשני הם הזוג הכי מאושר בעולם. הסברתי לאותו יהודי יקר שלפי מה שאני חושב אשתך צריכה יותר הרגשה של ביטחון בגלל שהוריה התגרשו, יש לה צורך מאוד בהרגשה של ביטחון, שבעלה תמיד יהיה איתה ולא יעזוב אותה. נכון שלכל אדם בעולם יש את הצורך הזה להרגיש הרגשה של ביטחון ויציבות, אבל

אשתך זקוקה לזה עשרת מונים מאשר אנשים אחרים כי היא לא חוותה בחיים שלה הרגשה של ביטחון ויציבות.

כמו כן העובדה שקשה לך לתת מחמאות ומילים טובות כי אתה לא קיבלת מחמאות ומילים טובות, הכול ביחד יוצר אצלך אשתי איזו שהיא סגירות רגשית, היא רוצה תמיד לתת לעצמה את המקום של הביטחון שיש לה לאיפה לברוח, בעצם היא לא סומכת עליך במאת האחוזים. אתה צריך להתחיל להגיד לה בכל מיני הזדמנויות שונות: "תדעי לך אשתי היקרה, אני תמיד אהיה לצידך, באש ובמים. אני אף פעם לא אעזוב אותך, אני איתך לנצח נצחים". ובנוסף לזה תתחיל גם יותר להחמיא לה במילים טובות.

זה באמת מאוד יפה איך שאתה עוזר לאשתך ודואג לה וברור שהיא מעריכה את זה, אבל מה שבאמת ישביע את ה'רעב' הנפשי שלה וייתן לה רוגע זה מה שאמרת לך עכשיו ואני בטוח בעזרת השם שאתה תראה שינוי גדול.

אותו יהודי צדיק ויקר עשה מה שאמרת לו וברוך השם אחרי תקופה הוא אמר לי באחת מהפגישות שלנו: "חל המהפך אליו כה ייחלתי, אשתי מספרת ומשתפת והיא נראית מאושרת ושמחה, וגם אני ברוך השם שמח ומאושר ומרגיש שאני עולה על דרך המלך".

אז בפעם הבאה שאתם נתקלים בקושי עם בן הזוג או סתם עם חבר תחשבו מה הוא צריך מה חשוב לו, לא מה חשוב לך! מה הוא אוהב, מה מרגיע אותו, מה עוזר לו, מה משמח אותו. אתם תראו נפלאות אני בטוח בזה בעזרת השם.

הלכות נישואין [יז]

פינת ההלכה

ימי שבע ברכות [ה]

א. מברכים "שבע ברכות" אחרי כל סעודה וסעודה שעושים בימים אלו (ש"ע אבה"ע סי' סז ס"ה) ואין חיוב לעשותם, מ"מ מצוה מן המובחר שיעשו סעודות בימים אלו כדי להתחייב ב"שבע ברכות" (ש"ת רב פעלים לזכ"ח ח"ד אבה"ע שאלה ו, ילקו"י שובע שמחות ח"א נישואין פ"ז ס"א).

ב. ישנם מס' תנאים שצריכים להתקיים כדי שיוכלו לברך "שבע ברכות" בסעודות שעושים לכבוד החתן וכלה:

(1) שיהיו מעט מהאורחים בסעודה "פנים חדשות" (ש"ע סי' סז, זכ"ח שופטים ש"א ס"טו).

לספרדים: שיהיו 2 אורחים [בנים מעל גיל 13] ל- "פנים חדשות" (זכ"ח ש"א שופטים ס"טו, ילקו"י פ"ז ס"ו).

לאשכנזים: די באורח [כנ"ל] אחד של "פנים חדשות" (נטעי גבריאל לגר"ג זינגער נישואין ח"ב פ"ד ס"ג).

(2) שהסעודה הינה סעודה עם לחם ומצויים בה עשרה אנשים כולל החתן (ש"ע סי' סז ס"ד).

(3) מיקום הסעודה: לספרדים: דווקא בבית החתן ולא בבית אחר (ש"ע סי' סז ס"ה).

לאשכנזים: אפשר לעשות את הסעודה בכל מקום (ע"פ טורי זכב ס"ק ז' זנו"כ ס).

ג. (3) בכלל "בית חתנים" לספרדים שרק בו מברכים "שבע ברכות", הוא כל שהוא עיקר ישיבת החתן וכלה במשך שבעת ימי המשתה ולא רק בבית ששייך לחתן או הושכר לו לתקופה ארוכה (בית חתנים לגר"מ פניני פ"ד ס"ק א) דוגמאות:

* אם קבעו החתן וכלה ישיבתם [בלינה ואכילה] בכל ימי המשתה בבית הורי החתן או הכלה – נחשב כ"בית חתנים" לעניין שבע ברכות (בית חתנים פ"ד ס"א).

* אם התארחו החתן וכלה לילה אחד בבית הורי החתן או הכלה לצורך "שבע ברכות" – אינו נחשב כ"בית חתנים" [לא יכולים לברך "שבע ברכות"] (ילקו"י פ"ז ס"ז) ואפילו הקנו את הבית לחתן באותו ערב אינו נחשב כ"בית חתנים" (ילקו"י ס).

* אם התארחו לצורך שבע ברכות בשבת בבית ההורים או שכרו מתחם שלם לארוחות ושינה - אינו נחשב כ"בית חתנים" (ילקו"י פ"ז ס"ק א, נישואין כהלכה סי' כ"א ס"ז-לג).

הסבר: זה שונה מליל החתונה שמברכים שם אחרי הסעודה "שבע ברכות" באולם החתונה, אע"פ שאינו בית חתנים אלא מקום שכור לאירוע, שבאולם יש לחתן ולכלה שמחה יתרה ששם נעשתה החופה ונמצאים שם השושבינים ועוד... (ילקו"י ס).

ד. ב"שבע ברכות" שעושים לאחר הסעודה יש להקדים קודם את השש ברכות ואח"כ יברכו ברכת "הגפן" (ע"פ ש"ע אבה"ע סי' סז ס"ט כפסק הרמ"א ס' כדעה זו וכן מנהגם של ירושלים והספרדים כן כמובא בשו"ת חזו"ע לרש"ל עובדיה יוסף כרך ז חלק א סי' מה, ילקו"י פ"ז ס"ז, נישואין כהלכה לגר"מ כהן סי' יז ס"ז).

ואם טעו וברכו תחילה "בורא פרי הגפן" ואחריו את שש הברכות יצאו ידי חובה (נישאלין כהלכה סס, נד)
 את לזכרה לגר"א פריסקו סי' עא ס"ק טו).
 ה. ב"שבע ברכות" שעושים משתמשים בשתי כוסות, כוס אחת לברכת המזון ["בורא פרי הגפן"] וכוס
 שניה ל"שבע ברכות" [ז"א ל-6 ברכות כמבואר בסעיף הבא] (כ"ס לזמרים קמ"א נש"ע א"ה"ע סי' סב ס"ט וכן
 העיר כה"ח סופר סי' ק"א ס"ק א' שכן מנהג הספרדים ומנהג ירושלים וכן כתב החיד"א נש"ר"א חיים שאל ח"צ ס"ילה ס"ב, ילקו"י
 פ"ז ס"ז) מכל מקום אם ברכו את ה"שבע ברכות" על כוס אחת יצאו ידי חובה (כ"ס לזמרים נה"א נש"ע
 סס שכתב ש"ע שכן המנהג, ילקו"י סס).
 ו. כיצד הוא סדר "שבע ברכות":

- לפני ברכת המזון מוזגים שתי כוסות יין, הראשונה מיועדת לברכת המזון, והשנייה
 לאמירת שבע ברכות.
 - בתום ברכת המזון מכבדים את המשתתפים לברך את השש ברכות ואומרים אותם על
 הכוס השנייה, ניתן לכבד שישה משתתפים בברכות או שמשותף אחד יברך את כולם.
 - לאחר אמירת 6 ברכות, המזמן מברך על הכוס הראשונה [על כוס היין עליה ברכו את ברכת
 המזון] "בורא פרי הגפן" ובברכתו יכוון להוציא את החתן וכלה, וטועם מהיין שיעור
 רביעית (81 סמ"ק) ואם אינו יכול אז רוב רביעית (41 סמ"ק).
 מערבבים את היין שבשתי הכוסות ונותנים כוס אחת לחתן וכוס שניה לכלה כדי שיטעמו
 מהיין וכן למי שברך ברכה אחרונה מ-6 הברכות [היין שבשתי כוסות מכונה "כוס של ברכה"]
 (ע"פ נישאלין כהלכה סי' יז).
- ז. כאשר לא מתקיימים התנאים ל"שבע ברכות" אזי יש מצב שמברכים שתי ברכות ["אשר ברא"
 וברכת "הגפן"] (נש"ע א"ה"ע סי' סב ס"ד), אך על כל פנים צריך 3 גברים כולל החתן שישתתפו בסעודה
 ושאלו פת [אין צריך 10 שישתתפו] (נש"ע והרמ"א סס, נישאלין כהלכה סי' כב ס"ב).
 ח. כשהחתן סועד עם עוד שני אנשים מבני ביתו וכגון שהוזמן אצל הוריו לארוחת צהרים :
לספרדים: מברכים "שתי ברכות" ["על הגפן" ו"אשר ברא"] (נישאלין כהלכה ס"ב ע"פ ד"י כסי' סב, ילקו"י פ"ז
 ס"ט).
לאשכנזים: אין מברכים כיו"ב "שתי ברכות" אלא אם רק הזמינו אנשים במיוחד לסעודה אבל לא
 רק עם בני ביתו (הרמ"א א"ה"ע סי' סב ס"ז, נישאלין כהלכה ס"ב).
 ט. סדר "שתי ברכות" שמברכים:
לספרדים: אין צריך שתי כוסות, אלא ממלאים כוס אחת ועליה מברכים ברכת המזון. בסיימה
 המזמן מברך על כוס זו תחילה "בורא פרי הגפן" ואח"כ ברכת "אשר ברא" וטועם מהיין
 שיעור רביעית (81 סמ"ק) ואם אינו יכול אז רוב רביעית (41 סמ"ק). ונותן לחתן ולכלה לטעום גם כן,
 ולכן צריך לכוון בברכותיו להוציאם ידי חובה וגם החתן וכלה יכוונו לצאת ידי חובת הברכות ולא
 יענו "ברוך הוא וברוך שמו", אחר הברכות מאחר והם צריכים לטעום מהיין (ילקו"י פ"ז ס"ט, נישאלין
 כהלכה סי' כב ס"ח).
לאשכנזים: צריך שתי כוסות אחת לברכת המזון ואחת ל"אשר ברא" (הרמ"א א"ה"ע סי' סב ס"ט, נישאלין
 כהלכה סי' כב ס"ז). והסדר כמו ב"שבע ברכות" דהיינו לפני ברכת המזון מוזגים שתי כוסות
 על הכוס הראשונה מברכים ברכת המזון בסיימה מכבדים משותף אחד לברכת "אשר ברא" (ואח"כ
 המזמן מברך על הכוס הראשונה "בורא פרי הגפן" (נישאלין כהלכה סס) וטועם מהיין שיעור רביעית (81
 סמ"ק) ואם אינו יכול אז רוב רביעית (41 סמ"ק). ואח"כ מערבבים את 2 הכוסות ונותנים אחת לחתן
 ושניה לכלה כמבואר בסעיף ו.
 י. יש להקפיד שהחתן וכלה ישתתפו בסעודה ויאכלו לפחות כזית פת, אבל אם לא אכלו פת, אף
 שאכלו מהסעודה שאר דברים אין לברך ברכת "אשר ברא" אלא רק על "הגפן בלבד" (נישאלין כהלכה
 סי' כב ס"ה). וכן המברך את "ברכת אשר ברא" צריך לאכול כזית פת בסעודה שאם לא כן אינו יכול
 לברך נישאלין כהלכה סי' כב ס"ט).

לשומרי שמיטה : מותר לקנות שתילים של פרחים עונתיים בשווקים הפתוחים
ולגבי שתילים רב עונתיים וכן זרי פרחים חיים מותר מעיקר הדין [כשיחול שינוי נעדיק]
 המידע מהרה"ג שגאור רווח שליט"א ראש מכון למצוות התלויות בארץ

מניין שחרית חדש באשדוד בימים א-ו - 6:45 (קורבנות) בב"כ בית ישועה-אוהל יצחק
 רח' אח"י אילת 12 אזור א'

לעלון האיחוד דרוש מפיץ בהתנדבות לחלק את העלון מידי שבוע ל-7 בתי כנסת
 באזורים י' ו-יג' אשדוד לפנות לאיחוד טל: 08-8644452